

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Запорожченка Павла Олександровича

на тему: **«КЛІНІКО-ІМУНОЛОГІЧНІ ПАРАЛЕЛІ**
КОНСЕРВАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ РІЗНИХ ФОРМ ХРОНІЧНОГО
НАЗОФАРИНГІТУ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ЇХ УСКЛАДНЕНЬ»

на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань

22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – Медицина

(спеціалізація 14.01.19 – оториноларингологія)

Науковий керівник – д.мед.н., професор Пухлік Сергій Михайлович

Комісія у складі: Грубніка Володимира Володимировича, заслуженого діяча науки і техніки України, д.мед.н., професора, завідувача кафедри хірургії з післядипломною освітою Одеського національного медичного університету МОЗ України (головуючий); Тітаренко Ольги Валентинівни, к.мед.н., доцентки кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України (рецензент); Дедикової Ірини Володимирівни, к.мед.н., доцентки кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України (рецензент),

проаналізувала результати виконаної роботи на здобуття ступеня доктора філософії аспірантом кафедри оториноларингології ОНМедУ Запорожченком Павлом Олександровичем освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомила з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями та тезами за тематикою дисертаційної роботи, висновком комісії з біоетики Одеського національного медичного університету протокол № 05 від 13.05.2026 р., висновком комісії з перевірки первинної документації (наказ № 236-о від 13.04.2026 р.), метрології, перевірки на плагіат, а також заслухала доповідь здобувача у вигляді мультимедійної презентації дисертаційної роботи на сумісному засіданні кафедр: хірургії з післядипломною освітою, оториноларингології та

відповіді здобувача на запитання присутніх.

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Аспірантом Запорожченком Павлом Олександровичем повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ОНМедУ, що відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та кандидата наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2018 р. № 417.

Аспірант Запорожченко Павло Олександрович здобув глибинні знання зі спеціальності, оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, що спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, набув універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами; здобув мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

План дисертаційної роботи здобувача Запорожченка Павла Олександровича був затверджений рішенням наукової експертної ради ОНМедУ від 13.12.2023 року (протокол № 1). Науковий керівник – Пухлік Сергій Михайлович, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету. Термін виконання роботи - 2023-2027 роки. Всі розділи індивідуального плану наукової роботи здобувача Запорожченка Павла Олександровича виконані

своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (клінічні, інструментальні, цитологічні, мікробіологічні, імунологічні та статистичні) проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

2. Актуальність теми дисертаційного дослідження

Здобувачем Запорожченком Павлом Олександровичем сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури: монографій, авторефератів дисертацій, збірок наукових праць, визначено актуальність теми, яка полягає у корекції імунологічного статусу дитини як профілактичного засобу контролю захворюваності на респіраторні вірусні інфекції та хронізації запалення елементів лімфоепітеліального кільця, яка визначається як переважна проблема дитячого віку зі сталими показниками захворюваності і можливістю розвитку ускладнень. При тому, що вроджений імунітет теоретично забезпечує захист верхніх дихальних шляхів та вуха від патогенів практично на всіх рівнях, мультифакторний характер етіопатогенезу і коморбідність сприяють формуванню безлічі клінічних варіантів перебігу хронічного назофарингіту, що знижує ефективність застосування уніфікованих підходів. Попередні дослідження проводилися з недостатньою увагою визначенню особливостей перебігу хронічного назофарингіту у дітей без гіпертрофії глоткового мигдалика і вплив супутньої патології назофарингеальної зони, що блискуче було виправлено дисертантом. Крім того, як свідчать літературні дані, успішний імунний захист, в свою чергу, залежить від вчасного і достатньо сильного включення певного механізму або фактору. Це тим більш важливо, що створення штучного імунного захисту у дитини атопіка і неадекватна за силою імунна ланка здатна викликати або підтримувати протилежний прозапальний ефект. Тому, за відсутності «золотого стандарту» лікування хронічного назофарингіту і ризику розробки алгоритмів з присутністю хірургічного фактору,

дослідження профілактичного потенціалу консервативного лікування цього захворювання і його ускладнень у дітей є актуальним.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є складовою науково-дослідних робіт (НДР) кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету: «Розробка диференційно-діагностичних критеріїв та етіопатогенетичних методів лікування алергічних, запальних та пухлинних захворювань верхніх дихальних шляхів та вуха», № державної реєстрації 0121U10026 01.2021-12.2025. та «Оптимізація діагностики, лікування та медичної реабілітації хворих із запальними (інфекційними, алергічними) захворюваннями і травматичними ушкодженнями верхніх дихальних шляхів та вуха» № державної реєстрації 0125U003893 01.2026-12.2031.

Здобувач виконував дисертаційне дослідження в рамках зазначених науково-дослідних робіт.

3. Наукова новизна одержаних результатів.

Вперше проаналізована динаміка регресії клініко-імунологічних проявів хронічного назофарингіту без гіпертрофії глоткового мигдалика назофарингеальної зони у пацієнтів при стандартній терапії і з додатковим використанням бактеріальної вакцини Лантіген Б.

Вперше проаналізована динаміка регресії клініко-імунологічних проявів хронічного назофарингіту при гіпертрофії глоткового мигдалика у пацієнтів при стандартній терапії і з додатковим використанням бактеріальної вакцини Лантіген Б.

Вперше проаналізована динаміка регресії клініко-імунологічних проявів хронічного назофарингіту у пацієнтів з алергічним ринітом при стандартній терапії і з додатковим використанням бактеріальної вакцини Лантіген Б.

Вперше конкретизовано використання анамнестичних, анкетних, клінічних, цитологічних, мікробіологічних, імунологічних та інструментальних методів обстеження для оцінки супутніх станів назофарингеальної зони у

хворих на хронічний назофарингіт, що має статистично підтвержені характеристики щодо визначення тактики лікування.

Вперше вивчено профілактичну спроможність мукозальної вакцини Лантіген Б щодо кількості, тяжкості та тривалості загострень, регресії ускладнень і уникнення хірургічного втручання у хворих з різними етіопатогенетичними варіантами хронічного назофарингіту.

Вперше удосконалено процес вибору варіанту лікувально-профілактичних підходів на основі оцінки динаміки клініко-імунологічних проявів у хворих на хронічний назофарингіт з різними локальними інтеркурентними станами та без них.

4. Теоретичне значення отриманих результатів.

У дисертаційній роботі автором було розширено й доповнено сучасні уявлення про причини загострень та хронізації назофарингіту у трьох категорій пацієнтів. Доведено, що пацієнти з ізольованим хронічним назофарингітом мають часті гострі вірусні риносинусити, як тригерний фактор загострень з наступною тривалою активізацією умовно-патогенної та патогенної бактеріальної флори після загострення, пацієнти з хронічним назофарингітом при гіпертрофії глоткового мигдалика – бактеріальний фактор в обох періодах захворювання, а хворі на хронічний назофарингіт з алергічним ринітом – алергічний та вірусний (рецидивуючі респіраторні вірусні інфекції) в періоди загострень та бактеріальний і алергічний у період між загостреннями.

Встановлено, що аналіз стану як системного так і місцевого імунітету у пацієнтів з хронічним назофарингітом без інтеркурентних станів назофарингеальної зони, виявив найбільш суттєві відхилення від значень показників пацієнтів з рекурентними респіраторними інфекціями та хворих на хронічний назофарингіт з інтеркурентними станами відповідної зони. Аналіз стану клітинного та гуморального імунітету у пацієнтів з хронічним назофарингітом на тлі гіпертрофії глоткового мигдалика, виявив помірні відхилення від значень показників групи порівняння .

Обґрунтовано, що імунологічний статус пацієнтів з хронічним назофарингітом при алергічному риніті виявив суттєві відхилення від значень показників групи порівняння, але усі вони характеризують гіперчутливість при алергічному процесі.

Одержані результати також мають теоретичну цінність у плані розриву патологічного кола персистуючого запалення, коли достовірно покращення симптомів і цитологічних, мікробіологічних та імунологічних показників після 8-тижневої імунокорекції у період без загострення фіксувалося як суттєве, вказує на клініко-імунологічні докази припинення хронічного запалення глоткового мигдалика. Також доведено стійкість нормалізування показників та симптомів за регресією кількості, тяжкості, термінів гострих респіраторних захворювань; регресію ускладнень та показів до аденотомії протягом 26 тижнів після закінчення імунокорекції, яка вказує на високу профілактичну спроможність мукозальної вакцини Лантіген Б і вірний діагностично-лікувальний потенціал отриманих результатів.

З огляду на вікову інволюцію глоткового мигдалика у період з 8-10 років, відтермінування аденотомії щонайменше на 6 місяців є остаточним у більшості хворих на хронічний назофарингіт з гіпертрофією глоткового мигдалика, тому такі результати можна вважати задовільними.

Важливе теоретичне значення має доведення того, що тривалість післяопераційного періоду при хронічному назофарингіті із стійкими ускладненнями достовірно скорочується при використанні імунокорекції мукозальною вакциною у якості передопераційної підготовки у разі необхідності аденотомії навіть після вакцинації Лантігеном Б. Імунокорекція мукозальною вакциною у якості передопераційної підготовки перед аденотомією при хронічному назофарингіті із ускладненням у вигляді хронічного риносинуситу без поліпів статистично вірогідно показала скорочення строків елімінації хронічного гнійного запалення етмоїдальних синусів у дітей у післяопераційному періоді.

Встановлено, що загалом суттєві найкращі результати лікування

мукозальною вакциною Лантіген Б отримано у хворих на хронічний назофарингіт без гіпертрофії глоткового мигдалика та з алергічним ринітом. Для хворих на хронічний назофарингіт асоційований з гіпертрофією глоткового мигдалика, які в дослідженні майже в половині випадків отримали достовірний позитивний клінічний ефект, тим не менш, вакцинація може рекомендуватися у якості передопераційної підготовки, адже операція є плановою і потребує максимально санованої ситуації у назофарингеальній зоні для унеможливлення повторення обструкційного синдрому будь-якого генезу та безпечного і скорішого одужання без запального фону, який повторно (після аденотомії) може спрацювати фактором повторного блокування носоглотки без належної імунореабілітації слизової оболонки верхніх дихальних шляхів.

5. Практичне значення отриманих результатів.

Вперше доповнені наукові дані в медицині, зокрема оториноларингології щодо можливості подальшого вивчення етіопатогенетичної диференціації хронічного назофарингіту з позицій асоційованих станів носоглотки.

Вперше впроваджено запропоновану методику анкетування пацієнтів з рекурентними респіраторними захворюваннями та їх батьків для підвищення якості диференціальної діагностики, що дозволить значно зменшити діагностичне навантаження хворих з підозрою на хронічний назофарингіт при покращенні ефективності лікування та якості життя як дітей так і батьків.

Вперше підвищено ефективність лікування хворих на хронічний назофарингіт завдяки профілактичному підходу на основі оцінки динаміки клініко-імунологічних показників з урахуванням коморбідних станів назофарингеальної зони.

Вперше вдосконалено спосіб лікування різних етіопатогенетичних форм хронічного назофарингіту з використанням мукозальної вакцини Лантіген Б з метою зменшення показів до хірургічного лікування.

Теоретичні положення дисертації впроваджено в навчальну роботу кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертаційна робота Запорожченка Павла Олександровича є завершеним та самостійним науковим дослідженням, у якому представлене теоретичне узагальнення і практичне вирішення актуальної наукової проблеми: лікування хронічного назофарингіту з різними асоційованими станами назофарингеальної зони з позицій зменшення тяжкості, тривалості, кількості загострень, профілактики ускладнень та нівелювання показів до хірургічного лікування, а у разі його необхідності – пред- та післяопераційним кількісним та якісним поліпшенням цих періодів.

Висновки роботи достовірні, обґрунтовані на достатньому обсязі клінічного матеріалу, мають теоретичне та практичне значення і впливають із результатів проведених досліджень.

Здобувачем Запорожченком Павлом Олександровичем особисто проведено анкетування батьків та включення у дослідження хворих, що знаходились під особистим спостереженням, формування груп, динамічне спостереження в процесі лікування. Автор самостійно проводив відеоендоскопічні ЛОР-огляди у динаміці, лікування хворих, освоїв методики забору всіх необхідних матеріалів для досліджень назофарингеальної зони: назоцитограм, мікробіологічного дослідження та дослідження ротоглоткового секрету.

Для виконання задач дисертаційного дослідження, на першому етапі дослідження виконувався відбір пацієнтів з підозрою на хронічний назофарингіт серед щонайменше 315 дітей Одеської, Херсонської та Миколаївської областей, які зверталися за спеціалізованою медичною допомогою до діагностичних, консультативних та лікувальних центрів м. Одеси з приводу рецидивуючих рекурентних інфекцій (РРІ) верхніх

дихальних шляхів (ВДШ) та вуха (часто хворіючі діти) методом ретроспективної оцінки медичної документації. У подальшому використовувалася анкета-опитувальник про наявність даних та скарг, характерних для хронічного назофарингіту, яка розроблялася на основі шкали Лікерта. Після проведеного скринінгу, для подальшого поглибленого обстеження та лікування, було відібрано 249 пацієнтів у віці 3-16 років з кількістю балів вище 100.

На другому етапі 249 пацієнтів шляхом аналізу даних про анамнез хвороби, анамнез життя, генетичний анамнез, алергоанамнез за типом виникнення проявів алергії (шкірна або респіраторна форми), анамнез за коморбідності (алергічний риніт (АР), бронхіальна астма, рекурентний або рецидивуючий тонзиліт, гіпертрофія глоткового мигдалика (ГГМ), хронічний риносинусит без поліпів, стійка кондуктивна приглухуватість, хронічний отит), наявність типових ускладнень після загострень нежиті (гострий середній отит, гострий бактеріальний риносинусит, гострий тонзилофарингіт, шийний лімфаденіт), а також клініко-інструментального (відеоендоскопічний ЛОР-огляд) та лабораторного (цитологічне, мікробіологічне, імунологічне, алергологічне) обстеження пацієнтів. Виявилось, що 214 осіб з хронічним назофарингітом (ХНФ) можна поділити на 3 основні групи: ХНФ без коморбідності, ХНФ+ГГМ та ХНФ+АР. Контрольну групу 1 склали 35 дітей, які хворіють на РРІ, але в період між загостреннями мають повне одужання.

На третьому етапі виконаний аналіз результатів лікування з (n=214) та без (n=35) мукозальної вакцини Лантіген Б з оцінкою такого лікування по основних групах в залежності від етіопатогенетичного варіанту назофарингіту в період між загостреннями, а також з оцінкою впливу на кількість та тривалість загострень, розвиток ускладнень та мінімізації кількості аденотомій у хворих на хронічний назофарингіт в основних та контрольній групі 2. Контрольну групу 2 склали 35 дітей хворих на ХНФ, без урахування різних етіопатогенетичних варіантів які лікувалися без використання

мукозальної вакцини Лантіген Б.

Статистична обробка результатів проводилася з використанням параметричних та непараметричних методів статистики. Статистичний аналіз даних було проведено за допомогою комп'ютерної програми Statistica 8.0. Результати досліджень є базою даних, що є електронною таблицею у форматі вищезазначеної програми. Для оцінки чисельних показників розраховували середнє арифметичне (M) та помилку середнього (m) з використанням t -критерію Стюдента для незалежних та залежних вибірок. Для перевірки розподілу кількісних даних використовувався критерій Шапіро-Вілкса. Кореляційний аналіз проводили з використанням коефіцієнта кореляції (r) Спірмена.

Достовірність даних підтверджено достатнім обсягом спостережень та використанням сучасних методів статистичної обробки даних.

7. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувачки. Список додається (Додаток 1).

Наукові та практичні результати дисертації викладені повністю в опублікованих роботах. За матеріалами дисертаційної роботи опубліковано 7 наукових праць, з числа яких 1 – одноособова, в тому числі – 5 статей у наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України (з їх числа 1 стаття в наукометричному виданні, яке індексується базою даних Scopus), 2 тез доповідей на науково-практичних конференціях за фахом дисертаційної роботи.

Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить здобувачу. Аспірант Запороженко Павло Олександрович особисто провів інструментальні та клінічні дослідження, статистичну обробку та аналіз одержаних результатів та приймав участь у підготовці матеріалів до друку.

8. Особистий внесок здобувачки в одержанні наукових результатів, що виносяться на захист.

Дисертація є самостійно виконаним дослідженням автора.

Здобувачем за консультативної допомоги професора Сергія Михайловича Пухліка вивчені інформаційні ресурси, виявлено актуальний напрям дослідження та розроблена загальна концепція роботи. Дизайн дослідження, включаючи його програму, визначення мети із задачами її реалізації, а також об'єкт та предмет запропоновані авторкою. Здобувачкою обрані методологічні основи та методичні підходи для опрацювання власноруч зібраного первинного матеріалу.

Здобувач самостійно здійснив відеоендоскопічні дослідження, сформував групи дослідження, на підставі проведених клінічних та лабораторних досліджень проаналізував та узагальнив отримані результати, провів статистичну обробку одержаних результатів, оформив їх у вигляді таблиць і рисунків, сформулювала основні положення та висновки.

Ідеї та розробки співавторів колективно опублікованих робіт у дослідженні не використовувалися. Загальна комплексна оцінка отриманих результатів обговорена з науковим керівником, з ним узгоджені також основні наукові положення та висновки.

У публікаціях за співавторства авторці належить фактичний матеріал і основний творчий доробок.

9. Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація 14.01.19 - «оториноларингологія»).

10. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації.

На етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертації на засіданні Комісії з питань біоетики Одеського національного медичного університету.

Здобувачем Запорожченком Павлом Олександровичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань біоетики Одеського національного медичного університету з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (протокол засідання комісії з питань біоетики № 05 від 13.05.2026 р.). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол засідання комісії з питань біоетики № 17 від 01.11.2023 р.).

11. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

Дисертаційна робота написана українською мовою, містить наступні розділи: анотації, вступ, огляд літератури, матеріали і методи дослідження, три розділи власних досліджень, аналіз та узагальнення результатів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

12. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Запорожченка Павла Олександровича не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (висновок комісії щодо запобігання академічного плагіату Одеського національного медичного університету, протокол № 5 від 13.05.2026 р.). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням здобувача Запорожченка Павла Олександровича, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

13. Апробація результатів дисертації.

Фаховий семінар з попередньої експертизи дисертації відбувся

21.05.2026 р. на сумісному засіданні кафедр: хірургії з післядипломною освітою, оториноларингології під головуванням Заслуженого діяча науки і техніки України, д.мед.н., професора, завідувача кафедри хірургії з післядипломною освітою Одеського національного медичного університету МОЗ України Грубніка Володимира Володимировича за участю рецензентів: к.мед.н., доцентки кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України Тітаренко Ольги Валентинівни та к.мед.н., доцентки кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України Дєдикової Ірини Володимирівни.

Недоліки дисертації щодо її змісту та оформлення.

Дисертаційна робота Запорожченка Павла Олександровича на тему «Клініко-імунологічні паралелі консервативного лікування різних форм хронічного назофарингіту та профілактики їх ускладнень» є закінченим науковим дослідженням, у якому отримані нові науково обґрунтовані результати. Принципових зауважень щодо змісту і оформлення дисертації немає, окремі стилістичні помилки не знижують загальну цінність виконаної наукової роботи.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.

Дисертаційна робота Запорожченка Павла Олександровича відповідає «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженими наказом МОН України № 40 від 12.01.2017.

Здобувачем Запорожченком Павлом Олександровичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.

Запорожченко Павло Олександрович оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають суттєву новизну, теоретичне та практичне значення.

ВИСНОВОК

Розглянувши дисертацію Запорожченка Павла Олександровича на тему «Клініко-імунологічні паралелі консервативного лікування різних форм хронічного назофарингіту та профілактики їх ускладнень» та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих особисто та зі співавторами (додаток 1), а також за результатами попередньої експертизи (фахового семінару) вважаємо, що робота є актуальною для сучасної медицини та оториноларингології, зокрема, є самостійно виконаною закінченою науковою працею, яка проведена із застосуванням сучасних методів експериментального дослідження, має наукову новизну, практичну значимість, адекватна поставленій меті та задачам.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами обговорення на засіданні кафедри оториноларингології від 22.04.2026 року (протокол №9) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження здобувача вирішують важливе наукове завдання – дослідження різних етіопатогенетичних форм хронічного назофарингіту у дітей з позицій ефективності імунокорекції мукозальною вакциною кожного варіанту назофарингіту в залежності від інтеркурентних станів назофарингеальної зони. Дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 – Медицина (спеціалізація 14.01.19 – оториноларингологія) повністю відповідає вимогам п. 6-8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 та «Вимогам до оформлення дисертації», затвердженими наказом МОН України № 40 від 12.01.2017, та може бути представлена до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Комісія з попередньої експертизи дисертації рекомендує Вченій раді Одеського національного медичного університету затвердити склад разової

спеціалізованої вченої ради для розгляду та проведення захисту дисертації Запорожченка Павла Олександровича у наступному складі:

Голова спеціалізованої вченої ради: Заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України Євчев Федір Дмитрович, м. Одеса;

Рецензент: кандидат медичних наук, доцентка кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України Тітаренко Ольга Валентинівна, м. Одеса;

Рецензент: кандидат медичних наук, доцентка кафедри оториноларингології Одеського національного медичного університету МОЗ України Дєдикова Ірина Володимирівна, м. Одеса;

Опонент: доктор медичних наук, професорка, завідувачка кафедри оториноларингології Івано-Франківського національного медичного університету МОЗ України Кошель Іванна Василівна, м. Івано-Франківськ;

Опонент: доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії №1 Львівського медичного університету Попович Василь Васильович, м. Львів.

Головуючий засідання кафедр з попередньої експертизи дисертації,
Заслужений діяч науки і техніки України,
д.мед.н., професор, завідувач кафедри
хірургії з післядипломною освітою
ОНМедУ МОЗ України

Володимир ГРУБНІК

Рецензенти:
к.мед.н., доцентка кафедри
оториноларингології ОНМедУ МОЗ України

Ольга ТІТАРЕНКО

к.мед.н., доцентка кафедри
оториноларингології ОНМедУ МОЗ України

Ірина ДЄДИКОВА

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Пухлік СМ, Запорожченко ПО. Сучасні аспекти лікування різних етіопатогенетичних варіантів хронічного назофарингіту. Оториноларингологія.2024;3(7):1-20.
<https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/16664> (Категорія В)
(Особистий внесок здобувача - сформульовано гіпотезу та ідею дослідження, поставлено мету та завдання, зібрано літературний матеріал, здійснено аналіз матеріалу та оформлено роботу до друку).
2. Пухлік СМ, Запорожченко ПО, Шнайдер СА. Клінічні прояви різних етіопатогенетичних варіантів хронічного назофарингіту. Світ медицини та біології.2026;2(95):118-124. <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2026-1-95-118-124> (Категорія А, SCOPUS, Q4).
(Особистий внесок здобувача - проведено відбір хворих, клінічні та інструментальні обстеження, аналітичне опрацювання та статистичні обрахунки отриманих результатів, підготовка роботи до друку).
3. Запорожченко ПО. Імунологічна оцінка при хронічному назофарингіті з різними варіантами коморбідності назофарингеальної зони. Оториноларингологія.2026;1-2(9):9-17
<https://journal.otolaryngology.iol.com.ua/index.php/otolaryngology/en/article/download/5/4/10> (Категорія В)
(Особистий внесок здобувача - проведено відбір хворих, клінічні та інструментальні обстеження, аналітичне опрацювання та статистичні обрахунки отриманих результатів, підготовка роботи до друку).
4. Пухлік СМ, Запорожченко ПО. Клініко-імунологічна оцінка результатів лікування різних етіопатогенетичних варіантів хронічного назофарингіту з використанням мукозальної вакцини. Вісник стоматології. 2026;1(134):61-75
<https://www.visnyk.od.ua/index.php/mainjournal/article/view/684>
<https://doi.org/10.35220/2078-8916-2026-59-1.9> (Категорія В)

(Особистий внесок здобувача – здійснив підбір та опрацювання літературних джерел за темою, брав участь у постановці мети та завдань дослідження, безпосередньо проводив інструментальні дослідження хворих, здійснив статистичну обробку результатів та їх інтерпретацію, підготував первинний текст статті та брав участь у його доопрацюванні).

5. Пухлік СМ, Запорожченко ПО. Аналіз профілактичної спроможності мукозальної вакцини Лантіген Б при хронічному назофарингіті з локальними інтеркурентними станами. Інновації в стоматології. 2026;1:149-156
<https://www.innovacii.od.ua/index.php/mainjournal/article/view/512>
 DOI: <https://doi.org/10.35220/2523-420X/2026.1.24> (Категорія В)

(Особистий внесок здобувача - проведено відбір хворих, клінічні та інструментальні обстеження, аналітичне опрацювання та статистичні обрахунки отриманих результатів, підготовка роботи до друку).

6. Пухлік С. М., Запорожченко П.О., Колесніченко В.В. Алергенний профіль при хронічному назофарингіті асоційованому з алергічним ринітом. Матеріали науково-практичної конференції оториноларингологів України «Діагностика та лікування в оториноларингології в сучасних умовах». Івано-Франківськ. 30 вересня-1 жовтня 2024;103

(Здобувачем самостійно поставлено мету та завдання, зібрано матеріал, здійснено аналіз матеріалу та оформлено роботу до друку)

<https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/16203>

7. Запорожченко ПО, Шафоростова МЄ, Колесніченко ВВ. Структура захворювань назофарингеальної зони у дітей з рекурентними респіраторними інфекціями. Матеріали науково-практичної конференції оториноларингологів України «Сучасні стратегії діагностики, лікування та реабілітації в оториноларингології». Івано-Франківськ. 29-30 вересня 2025; 31

(Здобувачем самостійно поставлено мету та завдання, зібрано матеріал, здійснено аналіз матеріалу та оформлено роботу до друку).

<https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/18476>